

Norsk Lovtidende.

Udgiven efter offentlig Foranstaltning

ifølge Lov af 1de April 1876.

N. 39.

Udgivet 2den Oktober.

1900.

Kronprindsregentens Resolution.

19 Mai.

af 19de Mai.

Ved Kronprindsregentens Resolution af 19de Mai 1900 er samtidig med Sanction af Lov om Fattigvæsenet Kirke- og Undervisningsdepartementet, til Efterkommelse af en af Odelsthing og Lagthing besluttet Anmodning til Regjeringen, bleven bemyndiget til at besørge Oversættelse af Loven paa Landsmaal offentliggjort i Lovtidenden.

Den af Departementet besørgede Oversættelse er saalydende:

L o g

um fatigstellet.

Fyrste bolken.

Um forsytings-skyldnad.

§ 1.

Forsyting.

Vantar nokon midel til livsupphald elder til kur og røkt under sjukdom og ikkje er god fyr aa syta seg til det naudsynlege og helder ikkje hev nokon forsytings-skyldig med evne til aa hjelpa, skal han, um ikkje trongen paa annan veg vert vedgjord, av det offentlege fatigstellet faa turvande hjelp i den mæn og paa den maate, fatigstyret finn høveleg.

Den studnaden, nokon soleis hev fenget fyr seg sjølv etter det 15de aaret, fyr ægtemake elder barn, kann fatigstellet krevja godtgjord hjaa honom.

19 mai.

§ 2.

Privat forsytings-skyldnad.

Skyldnad til ymsesidig forsyting hev:

ægtemakar, minder dei er skilde fyr ollo;

foreldre og born; likevel so, at born av foreldre, som ikkje hev gift seg med einannan, berre hev forsytings-skyldnad mot mori; korleis det skal vera med forsytings-skyldnaden til fedrarne aat slike born, vert avgjort etter den loggjevningi, som gjeld um det til kvar tid.

§ 3.

Privat forsytings-maate.

Naar ikkje noko anna er logsett fyr tilfellet elder naar ikkje fatigstyret finn det uraadlegt av serlege grunnar, hev den, som er skyldig aa forsyta trengande skyldfolk, rett til aa taka dei heim i sitt hus og hava dei der i brød med seg, so lengje han gjev dei ei forsvarleg medferd. Er han skyldig til aa forsyta den eine og ikkje den andre av eit ægtepar, maa han gjeva hjelpi utanfyr sitt hus, i fall han ikkje helder vil taka baae ægtefolki heim til seg.

§ 4.

Um skyldnaden fyr husbonden aa forsyta tenarar under sjukdom.

Husbonden forsyter tenarar under sjukdom, til dess tenesta held upp etter oppsegjing elder av annan logleg grunn. Denne skyldnaden fell burt, um tenaren alt var sjuk, daa han kom i tenesta elder sjukdomen er venerisk; husbonden skyldar ikkje aa bera kostnaden med sjukehus-lege, um sjukdomen er slik, at vedkomande offentlege lækjar segjer, at ho er naudsynleg; og ikkje ber han helder kostnaden med lækjarhjelp og medicin. Skyldnaden held upp, naar sjukdomen varer lenger enn fire vikur.

§ 5.

Kven som forsyter hermenn.

Vert hermenn i stendig teneste trengande, medan tenesta varer elder ved di ho held upp, skal vedkomande herdeild forsyta dei og kone og born.

§ 6.

Den forsytings-skyldige vederlegg fatigstellet utlegg.

I fall den, som hev skyldnad aa forsyta andre, ikkje gjer dette elder gjev dei ei uforsvarleg medferd, tek fatigstellet umsuti paa seg; men den forsytings-skyldige maa vederleggja

fatigstellet utleggi, i fall fatigstyret paa heimstaden hans finn, 19 mai at han hev evne til aa reida ut vederlaget, utan at han sjølv kjem til aa vanta det naudsynlege til opphaldet elder til forsytings-skyldnad, han elles maatte hava aa svara. Dette skynet kann verta innankat etter § 45.

§ 7.

Panting fyr vederlag.

Med stadfesting fraa amtmannen kann det verta vedteket aa driva inn vederlag etter §§ 1 og 6 ved panting, i fall det vert kravt seinast 3 aar fraa di hjelpi vart gjevi.

§ 8.

Under tilsyn av fatigstyret.

Kvar, som fær fatighjelp fyr seg sjølv, ægtemake elder barn under 15 aar, stend under tilsyn av fatigstyret. Fatigstyret kann utan samtykkje fraa den, som hev fenget hjelp, gjera hans formuesrettar mot andre gjeldande so langt turvande er til vederlag fyr utlegg.

Dei ting, som ein fatig hev fenget til bruk, held fatigstellet ved aa eiga.

Andre bolken.

Um forsytings-stad og heimstad.

§ 9.

Fatigstell og kommune.

Kvar kommune (herad, kjøpstad elder ladstad med særskilt formannskap) hev sitt serskilde fatigstell.

Vert ein kommune kløyvd elder grensurne fyr ein kommune umskipad, held all heimstadhævd ved i den fatigkommunen, der heimstadhævdaren ved kløyvingi elder umskipingi hev fast tilhelde, aa segja um han vert buande der.

§ 10.

Rett og skyldnad fyr tilhelde-kommunen.

Kjem nokon til aa trenga fatighjelp, maa han høyra seg fyre um hjelp hjaa fatigstyret i den fatigkommunen, der han held til. Finn daa dette fatigstyret, at han er trengande etter denne logi, hev det rett og skyldnad til aa gjeva honom hjelp, — um so er mot vederlag etter fyresegnerne i denne logi.

Vert nokon innlagd i sinnsjukeasyl elder anna røkt-elder lækjingshus, gjeld den kommunen, han er innlagd ifraa, fyr tilhelde-kommune, so lengje han er paa nokon av desse staderne.

19 mai.

§ 11.

Heimstad — kven og kvar.

Berre norske riksborgarar og dei, som hev innfødingsrett utan riksborgarrett, hev heimstad i Norig.

Til dess barn fyller sitt 15de aar hev det heimstaden til foreldri, um so er desse høyrer til same fatigkommunen, og so lengje dei det gjer. Hev foreldri heimstad i kvar sin fatigkommune, fylgjer barnet det av dei, som det liver hjaa elder sist livde hjaa. Døyr foreldri elder eitt av dei, høyrer barnet til heimstadkommunen aat det av foreldri, som det liver hjaa elder sist livde hjaa. Hev mori heimstad i Norig, men ikkje faren, hev barnet same heimstaden som mori.

Den heimstaden, nokon soleis hev, naar han fyller sitt 15de aar, elder naar brev um naturalisering vert utferdt, held han ved aa hava, til dess ny heimstad er vunnen.

Ny heimstad vinn den, som etter sitt fyllte 15de aar i tvo samfelde aar hev havt stendigt tilhelde i fatigkommunen utan fatighjelp fyr seg, kone elder barn under 15 aar; um so er vert desse tvo aari reknad fraa di brevet um riksborgarrett elder naturalisering vert utferdt. Heimstadhævd held ved, endaa um

- a. nokon fær seg tilvist arbeid, soleis som § 44 nemner;
- b. skuleborn fær naudsynlege skulesaker;
- c. nokon fær lækjarhjelp, fødselhjelp elder medicin;
- d. nokon fær sjukemedferd, som det offentlege hev sett i verk fyr umfarsykje elder fengjande sjukdom;
- e. nokon fær jordferdhjelp.

All eldre heimstad held upp, naar ny heimstad er vunnen. Den heimstaden nokon hev, naar han fyller sitt 62de aar, held han ved aa hava heile si livetid sidan.

Den tidi, som gjeng med til aa vinna heimstad, vert reknad fraa og med den dagen, daa innflytjaren tek fast tilhelde i ein fatigkommune, til og med den dagen, daa han flytjer derifraa. Fyr tenarar vert likevel denne tidi reknad fraa og til den fardagen, som er avtalad, um dei ikkje reiser yver 14 dagar fyrr elder kjem yver 14 dagar sidan.

§ 12.

Heimstaden til mann og kone.

Kona hev heimstaden til mannen. Hev ikkje mannen heimstad i nokon fatigkommune, held kona ved aa hava den heimstaden, som ho hadde, fyrr dei vart gifte; likeins høvet til aa vinna seg ny heimstad. Ho vinn sjølvstendig heimstad paa sedvanleg maate, etter mannen er daaen, elder naar dei

er skilde fyr ollo, elder naar samlivet held upp ved skilnad til 19 mai. seng og sæte, ved utvandring elder av di mannen med vilje forlæt kona elder vert innsett i straffehus. I den tid, som er naudsynleg til heimstadhævdi, vert og den tid medreknad, som kona i samliv med mannen hev voret i fatigkommunen. Byrjar dei samlivet att, fær kona paa nytt lag heimstaden til mannen. Hev kona, medan mannen var burte, anten vunnet heimstad elder haldet ved elder teket til med heimstadhævd, medan mannen paa si side under si burtevere ikkje hev vunnet heimstad, skal han, naar dei byrjar samlivet att, og han kann vinna heimstad i Norig, hava heimstaden til kona elder halda ved med den heimstadhævdi, som han hadde byrjat med, fyrr samlivet heldt upp, og som ho sidan hev haldet fram med, — elder halda fram med den heimstadhævdi, som ho hev byrjat, medan han var burte.

§ 13.

Tilhelde, som ikkje gjev heimstad.

Dei, som millombils er burte i samføre med livsyrkje elder av andre grunnar, held uppe si heimstadhævd i den fatigkommunen, der dei sist hadde fast tilhelde elder i den, som heimen deira sidan er flutt til. Millombils burte er og dei, som held til utanfyr heimen sin fyr si utdanning og ikkje gjer like fyr seg ved arbeid elder paa annan maate.

Til heimstadhævd vert ikkje den tidi medreknad, som nokon held til i oppfostringsheimar, bergingsheimar, asyl, hospital, sjukehus, røktheimar elder hjaa private, som ikkje er forsytings-skyldige, aa segja um tilheldet paa desse stad-erne er fyr andre si rekning og etlat til helsebot fyr sjukdom elder til raadbot fyr andre likamlege elder andelege veilur elder brester. Det same gjeld den tid, som nokon er i varetekt-arrest, straffehus elder tvangsarbeidshus, og den tid, daa nokon fær hjelp av rikskassa, av di han er heimstadlaus.

§ 14.

Heimsending.

Fær trengande, som ikkje hev heimstad i tilhelde-kommunen, hjelp hjaa fatigstellet der, kann fatigstyret i denne kommunen senda dei heim, aa segja um det er vonlegt, at studningi kjem til aa halda ved, og det er raad aa senda dei heim utan skade fyr helsa deira og, i fall dei høyrer heime her i landet, utan at deira evne til aa livnæra seg vert mindre; fatigstyret i heimstadkommunen kann under same vilkor krevja dei trengande heimsende elder sjølv syta fyr heimhenting.

19 mai. Um heimsendingi, som politiet skal hjelpe til med aa setja i verk, um det trengst og vert kravt, skal fatigstyret paa heimstaden faa vitring i tidom. Fatigstellet paa heimstaden ber heilt kostnaden med heimsendingi.

§ 15.

Heimstadkommunen vederlegg utlegg.

Hev trengande fengest hjelp hjaa ein fatigkommune, der dei ikkje hev heimstad, skal fatigstellet i denne kommunen heilt bera utleggi, um desse etter § 11 ikkje stoggar heimstadhævd. Elles kann tilhelde-kommunen krevja dei tvo tridjepartarne av utleggi godtgjorde hjaa heimstadkommunen.

Maa fatigstellet forsyta barn av foreldre, som ikkje hev gift seg med einannan, og foreldri hev heimstad i kvar sin fatigkommune, skal desse tvo kommunarne bera kvar si helvt av dei utleggi, som heimstadkommunen aat barnet reider ut, til det fyller sitt 15de aar. Kann dei berre faa greide paa heimstadkommunen til eitt av foreldri, ber denne kommunen heile kostnaden aaleine.

§ 16.

Rikskassa godtgjer utlegg.

Kann dei ikkje faa greide paa heimstaden til den, som fær hjelp, og fatigstyret ikkje ber skuldi fyr dette ved nokor vanferd, so godtgjer rikskassa dei tvo tridjepartarne av utleggi, i fall fatigstellet etter § 15 hev krav paa vederlag. Likevel kann rikskassa i større mæn elder i det heile svara kostnaden, naar rett og skil krev det og stortinget hev gjevet pengar til det.

Hev nokon voret fast arbeidar elder tenestemann ved offentleg vegbyggnad, jarnvegsbyggnad og dilikt offentlegt arbeid og berre fyr den skuld haldet seg i framand fatigkommune i ei tid, lang nok til heimstadhævd, og elles hev fyllt vilkøri fyr heimstadhævd og ikkje sidan vunnet heimstad, so vert kostnaden med hjelp, som ein sovoren maatte faa, godtgjord av rikskassa etter rekningar, som vedkomande departement godtkjenner, men berre fyr fem aar fraa den dagen, daa han vann heimstad. I serhøve kann dei med samtykkje fraa stortinget betala slike rekningar av rikskassa fyr lengre tid enn desse fem aari og.

Rikskassa godtgjer kostnaden med fatighjelp, gjevi til trengande, som ikkje hev norsk riksborgarrett elder norsk innfødingsrett, naar dei skilord vert fylgde, som vedkomande styringsdepartement hev sett elder som fylgjer av millomfolkelege avtal.

§ 17.

19 mai.

Heimstaden gjeng tapt.

Heimstaden gjeng tapt fyr den, som av fri vilje hev voret burte fraa heimstadkommunen ti samfelde aar i ein gong og ikkje i denne tid nokon gong fenget fatighjelp, som er emne fyr vederleggjing; hev han so ikkje vunnet ny heimstad i nokon annan fatigkommune og helder ikkje etter § 12 fenget heimstaden til kona, vert han heimstadlaus og skal, um han kjem i trong, verta forsytt etter § 16, fyrste leden, til dess han hev vunnet ny heimstad paa sedvanleg maate.

Kjem ein trengande heim fraa utlandet elder vert han heimsend, og heimstaden hans hev gjenget tapt etter fyrste leden i denne paragraf, skal den fatigkommunen, der han sist hadde fast tilhelde, taka paa seg aa forsyta honom mot vederlag so, som i fyrste leden er sagt.

§ 18.

Heimstad-etterrøkjing.

Fær nokon, som ikkje høyrer heime i fatigkommunen, fatighjelp, skal fatigstyret so snart raad er krevja utgreiding av honom um hans tilhøve og vilkor; dette vert gjort i samhøve med ei fyremynd, som vedkomande styringsdepartement gjev ut.

Hev fatigstyret voret etterlatigt og soleis vanhaldet fyresegnerne um utgreidingi, gjeng retten til vederlag tapt fyr tidbolken, til utgreidingi er innhentad.

Seinast 14 dagar etter utgreidingi er gjevi, skal fatigstyret senda melding um hjelpi til fatigstyret fyr den kommunen, der fatigstyret etter dei opplysningarne, det sit inne med, finn det trulegt, at den trengande høyrer heime; saman med denne meldingi sender det den utgreidingi, det hev fenget, og dei andre opplysningarne, det hev funnet fram.

Læt fatigstyret dette vera, gjeng kravet paa vederlag tapt fyr tidbolken, til slik melding vert send.

Rekning yver utleggi, fatigstellet hev gjort, bør verta send so snart raad er, og ved kvart halvaars utgang, naar vedhaldande fatighjelp vert gjevi. Rekning, som dei ikkje sender seinast 1 aar etter det halvaaret er ute, som ho gjeld fyr, kann dei ikkje krevja betalt, minder tvist um heimstad hev voret til hinder fyr framsendingi.

Det fatigstyret, som opplysningarne elder rekningarne er sende til, skal so snart raad er segja si meining um vederlagskravet og betala, um kravet vert sannkjent.

Hev det voret tilrekneleg vanferd med meiningsutsegjingi elder med saki sidan, og partarne av den grunn hev havt tap, skal tvist um dette verta avgjort etter § 45.

19 mai. Fyresegnerne ovanfyre gjeld og, naar det er rikskassa elder eit amt, som skal reida ut kostnaden i det heile elder fyr ein del.

§ 19.

Attestar ved flytjing.

Kvar og ein, som flytjer til ein fatigkommune, skal hava med seg elder faa seg attest, i byarne fraa politimeisteren og paa landet fraa lensmannen i den fatigkommunen, han flytjer ifraa; attesten skal innehalda namnet paa innflytjaren og paa kvar av huslyden hans, som fylgjer med, alderen og fødestaden deira, opplysning um livevegen til forsytaaren, um heimstad-tilhøvi hans og um utflytjingstidi. Denne attesten skal han seinast seks vikur etter innflytjingi syna fram til paaskrift, i byarne fyr politimeisteren og paa landet fyr lensmannen. Den, som hev gjevet innflytjaren heimvist hja seg elder bustad paa sin grunn, skal gjeva melding um det, i byarne til politimeisteren seinast 48 timar etter, paa landet til lensmannen seinast 14 dagar etter. Flytjer nokon til eget bu, skal han sjølv gjeva meldingi. Politimeisteren i by og lensmannen paa landet skal føra liste yver innflytjaranne, og denne lista skal innehalda dei opplysningarne, som stend i attesten. Læt nokon vera aa faa til vegar attesten, som denne §'en nemner, elder aa gjeva dei fyresagde meldingarne, bøter han fraa kr. 2.00 til kr. 20.00, som gjeng til bykassa elder heradskassa og vert inn-drivne ved panting. Tek han ikkje ved boti, vert saki ford etter fyresegnerne fyr politisaker. Dessutan skal innflytjaren svara den kostnaden, som maatte gaa med til aa faa til vegar naudsynlege opplysningar.

Tridje bolken.

Um styre og tilsyn.

§ 20.

Korleis styret er ihopsett.

I kvar fatigkommune skal det vera eit fatigstyre, skipat av

- a. soknepresten, elder um det i fatigkommunen er fleire prestar i sjølvstendigt embætte, den av dei, som bispen vël;
- b. i byarne ein mann av magistraten elder i hans stad, naar kongen so fyre finn, politimeisteren elder ein annan av politi-embættesmennerne;
- c. so mange menn elder kvinnur, som bystyret elder heradstyret tek avgjerd um aa velja fyr tri aar. Ved

dei tvo fyrste vali, etter denne logi er kunngjord, gjeng 19 mai. det ut ein tridjepart elder, um ikkje tri gjeng upp i talet, so ein meir enn tridjeparten av fatigstyremennerne millom dei, som hev setet lengst, etter lutkasting so langt det er naudsynlegt. Sidan gjeng dei ut kvart aar, som hev setet lengst. Um umbodstidi og atterval gjeld elles fyr desse fatigstyremennerne same fyreseger, som etter formannskapsloggjevningi gjeld fyr formenn.

Fatigstyret vël millom sine egne menn formann og varaformann, fyr eit aar um gongen.

Etter embætting som formann i tri aar kann kommunevald fatigstyremann og prest segja fraa seg atterval til formann.

§ 21.

Møte.

Fatigstyret held møte, so tidt det sjølv fastset elder naar formannen stemmer det saman. Til rettsgildt vedtak maa yver helvti av styremennerne vera til stades. Avgjerdslurne vert tekne med røystefleirtal. Stend røysterne likt, gjer formannen utfallet.

§ 22.

Kva gjeremaal styret hev.

Det høyrer fatigstyret til aa styra det offentlege kommunale fatigstellet i samhøve med denne logi og med dei vedtaki, som bystyret elder heradstyret etter denne logi hev gjort, likeins aa gjeva hjelp og staa fyre styret og stellet med pengemidelen og eigedomarne til fatigstellet.

§ 23.

Bøkerne til styret.

Kvart fatigstyre skal føra desse bøker, som ordføraren i bystyret elder heradstyret godtek:

- a. bok yver det, som er fyre og vert avgjort paa møti (møtebok);
- b. dagbok;
- c. kopibok;
- d. liste yver dei, som fær hjelp.

Bøkerne og lista vert skipad og førde so, som vedkomande styringsdepartement segjer fyre.

§ 24.

Framlegg til budgett.

Innan slik tid, som formannskapet set, skal fatigstyret kvart aar senda inn yverslag, paa landet til formannskapet og i

19 mai. byarne til magistraten, yver den midelen, som det er vonlegt, fatigstellet treng til aa svare sine utlegg fyr det komande aar.

§ 25.

Lægre styring og tilsyn med fatigstellet.

Naar bystyret elder heradstyret finn det høvelegt og hev gjevet pengar til det, kann ein tenestemann, som heradstyret paa landet og magistraten og formannskapet i byarne dertil set, faa styringi med fatigstellet under yvertilsyn av fatigstyret; bystyret elder heradstyret fastset umkvervet fyr hans gjeremaal etter forslag fraa fatigstyret med stadfesting fraa vedkomande styringsdepartement.

Er det gjevet pengar til det, innset fatigstyret ein elder fleire lønte fatigforstandarar og tek den kontorhjelpi, som maatte vera naudsynleg til aa greida gjeremaali til fatigstellet.

Elles er kvar mann og kvinne, som er under 60 aar og busett i fatigkommunen, skyldig utan betaling aa taka mot dei umbod og gjeremaal i fatigstellet si teneste, som er nemnde i denne logi elder i plani til fatigkommunen.

§ 26.

Fatigkrinsar. Plan.

Kvar fatigkommune kan verta bytt i so mange krinsar, som bystyret elder heradstyret fyre finn.

Bystyret elder heradstyret tek ved ei plan, som vedkomande styringsdepartement godkjenner, og som skal innehalda fyresegner um, korleis fatigforsytingi skal gaa fyre seg og tilsynet i krinsarne vera.

Denne plan skal gjeva greide paa:

- a. talet paa krinsarne i fatigkommunen og grensurne deira;
- b. korleis tilsynet i dei ymse krinsarne skal vera skipat, millom anna kor stor magt fatigstyret hev gjevet tilsynet og i det heile det tilhøvet, tilsynet stend i til fatigstyret;
- c. kva skyldnad fatigstyret og dei menn og kvinnur, det elder tilsynet hev arbeidande i si teneste, hev mot dei trengande og dei, som fær fatighjelp;
- d. skipnaden med røkt- og arbeidsheimar, der slike finst.

Elles vert dei fyresegner inntekne i plani, som bystyret elder heradstyret maatte taka ved um skipnaden til fatigstellet og um maaten, det skal verka paa.

§ 27.

Naar nokon er burte fraa møte.

Er ein fatigstyremann elder fatigtilsynsmann utan rettsgildt forfall burte fraa møte, som er logleg tilstemnt, kann fatigstyret fyreleggja honom ei bot paa kr. 5,00. Tek han

ikkje ved boti, vert saki førd etter fyresegnerne fyr politi- 19 mai.
saker. Boti gjeng til bykassa elder heradskassa og vert inn-
drivi ved panting.

Fjerde bolken.

Serskilde fyresegner fyr bergverk og bruk.

§ 28.

Fond skal verta upplagt.

Ved kvart bergverk, som er elder kjem i drift og i minst eit aar i medeltal hev gjevet arbeid til tretti elder fleire arbeidarar, elder som hev serskilt fatigstell, naar denne logi tek til aa gjelda, skal dei — endaa um det skulde verta færre enn tretti arbeidarar ved verket — leggja seg upp eit fond, etlat til trygd fyr den fatigkommunen, der verket ligg, at han fær pengehjelp til aa bera dei meir-utleggi, som fatigstellet maatte faa, um so skulde henda, at verket vert nedlagt.

Kor stort fondet skal vera og kor store tilskot verket og — um so er — tenestemennene og arbeidarane ved verket aarleg skal svara til fondet, tek kongen avgjerd um etter forslag fraa eit utval, skipat av amtmannen, som skal vera formann, og tvo andre menn; av desse tvo skal den eine vera fyr verket og den andre fyr kommunestyret. Er amtmannen medeigar i verket elder paa annan maate ugild, vël kongen formann.

§ 29.

Brigde i fyresegnerne um fondet.

Naar slik avgjerd er teki, skal det nemnde utvalet tridje kvart aar gjeva vedkomande styringsdepartement ei utgreiding, um det trur, at fyresegnerne um, kor stort fondet skal vera elder um det aarlege tilskotet til fondet, bør verta brigde; um so er, tek kongen avgjerd um dette, naar fyrst verket og kommunestyret er hørde.

§ 30.

Midel upplagd etter log fraa 14de juni 1884.

Midel, upplagd ved verket i samhøve med log fraa 14de juni 1884 § 1, skal i det heile elder fyr ein del gaa yver til det fond, som § 28 nemner; kongen gjev nærmare skilord um dette etter forslag fraa ovannemnde utval.

§ 31.

Naar det er vonlegt, at fondet er stort nok.

Naar fondet med renturne tillagde hev vortet so stort som etlat var, fastset kongen, um dei skal halda paa med

19 mai. uppleggjingi til fondet og, um so er dei det skal, med kor stort tilskot aarleg, elder um dei skal halda upp med uppleggjingi, til dess han tek onnor avgjerd. I siste fall skal kongen segja fyre, korleis renturne skal verta brukte. Fyrr han tek desse avgjerdslur, maa utvalet vera høyrte.

§ 32.

Trygd, som verket skal gjeva.

Verket skal gjeva slik trygd, som vedkomande departement godtek, fyr at verket sjølv og tenestemennene og arbeidarane ved verket svarar sine tilskot til fondet.

Er ikkje fondet, naar verket vert nedlagt, so stort som etlat var, skal verkseigaren elder verkseigarane leggja til det, som skortar.

§ 33.

Styret fyr fondet.

Eit styre, skipat av formannen i fatigstyret og tvo andre menn — den eine fyr verket og den andre fyr kommunestyret — skal staa fyre fondet; formannen i fatigstyret skal og vera formann fyr fondstyret. Um uppleggjingi til og um styret og stellet med fondet gjev kongen dei nærmare fyresegnerne.

§ 34.

Korleis fondet skal verta brukt.

Naar verket vert nedlagt, gjeng fondet yver i fatig-kommunen si eign; fondmidelen skal likevel ikkje kunna verta brukt til anna enn fatigutgifter. Fraa same tid fastset kommunestyret ein skipnad, som vedkomande departement godkjenner, um styret og stellet med fondet, likevel so, at dei kann ikkje bruka noko av hovudstolen, minder kongen gjev løyve til det.

I fall helder mange arbeidarar ved nedleggjingi hev vunnet heimstad i andre kommunar enn der verket ligg, kann kongen, naar det utval, som § 28 nemner, og andre vedkomande fyrst er høyrde, taka avgjerd um, korleis fondet skal verta skift millom vedkomande kommunar.

§ 35

Kontrol med fondet.

Fondet skal til kvar tid vera undergjevet den kontrol, som gjeld fyr midelen til offentlege stiftingar.

§ 36.

Umfram-tilskot.

Skulde den aarlege fatigtyngsla fyr ein kommune, medan og av di verket vert drivet, vedhaldande vera munarleg

større enn den sumen, som verket, tenestemennerne og arbeidarne ved verket aar um anna i dei siste fem aar hev reidt ut til fatigstellet aat verket elder kommunen, gjeld denne fyresegni: Vert ikkje mishøvet rettat ved mindeleg avtale, skal kongen, i fall kommunestyret søkjer um det, taka avgjerd um, at mishøvet skal verta utjamnat ved eit umframtilskot fyr eit elder fleire av dei næste fem aar; han fastset paa eit skyn, kor stort dette umframtilskotet skal vera, og verket reider ut dei tri fjordepartarne og kommunen hin fjordeparten. Fyrr kongen tek si avgjerd, skal baade verket, fatigstyret og amtmannen vera høyrde. I fall stortinget læt til pengar, kann kongen fastsetja, at noko av umframtilskotet elder det heile baade fyr kommunen og verket sin del vert utreidt av rikskassa.

§ 37.

Heimstadhævd.

Den heimstadhævdi, nokon hev byrjat ved eit verk, held han fram med i den kommunen, der han, naar denne logi tek til aa gjelda, hev fast tilhelde, aa segja um han vert buande der.

§ 38.

Forsytings-skyldnad mot utlendingar.

Naar utlending i samhøve med logfyresegner, som til dessa hev goldet, hev vunnet heimstad ved eit bergverk i mindre enn fem aar elder utan aa vera norsk riksborgar, skal verket, jamvel naar denne logi tek til aa gjelda, halda ved aa hava skyldnaden til aa forsyta honom, til dess han vinn ny heimstad.

§ 39.

Midelen til nedlagt verk.

Naar verket vert nedlagt, elder naar forsytings-skyldnaden, som fyrre §'en nemner, hev haldet upp, gjeng den midelen, som fatigstellet til verket daa maatte eiga (jfr. § 65 i log um bergverksdrifti fraa 14de juli 1842), yver til den kommunen, som verket ligg i.

§ 40.

Andre fabrikar og bruk.

Det som i denne logi er sagt um bergverk, skal og gjelda fyr dei fabrikar og bruk, som hev serskilt fatigstell. Likevel kann kongen, naar eigaren til fabrik elder bruk med serskilt fatigstell elder naar vedkomande kommunestyre søkjer um det, lata slike verk framleides faa hava sine serskilde

19 mai. fatigstell i samhøve med fyresegner, gjevne i loger til denne tid. Det same gjeld dei bergverk med serskilt fatigstell, som heilt hev haldet upp med bergverksdrifti og gjenget yver til aa driva berre med metalforedling elder onnor industriell verksemd.

§ 41.

Utvidad bruk av fyresegnerne i logi.

Naar kommunestyret søkjer um det, kann kongen lata fyresegnerne um bergverk i denne logi og gjelda fyr dei verk, som driv gruve-drift under dagen etter andre mineral enn malmar.

§ 42.

Serskilde tilstand.

Hev tilstandet nokonstad ved fabrik elder bruk med serskilt fatigstell vortet usedvanlegt, kann kongen, naar fyrst alle, som saki kjem ved, hev fenget høve til aa segja si meining, gjeva fyresegner til umbot; og serleg kann han, naar fleire bruk ligg kvarandre helder nær og i nokon munn hev fatigstell i hop, gjera av, um fatigstellet deira heilt elder fyr ein del skal verta sleget saman elder um det i det heile elder fyr ein del skal gaa inn under fatigstellet til den kommunen, som dei ligg i.

Femte bolken.

Um forsytings-maaten.

§ 43.

Hjelping beint fram.

Dei trengande vert forsytt anten i røkt- elder arbeidsheimar, hja private folk, ved hjelp, gjevi i heimen, elder ved innleggjing i sjukehus.

Naar fatigstyret vèl maaten aa hjelpa paa, skal det taka umsyn til, kva slag trong det er, kor lengje han kann halda ved, og kva evne den trengande hev til heilt elder i nokon munn aa syta fyr seg sjølv ved eget arbeid.

Barn, som ikkje kann verta forsytt saman med foreldri, bør fatigstyret helst freista aa faa uppteket i huslyd elder barneheim, der det kann faa forsvarleg røkt og god uppseding. Dei, som i barnealderen hev havt fatighjelp, skal fatigstyret leggja seg um aa hjelpa til rettes, so dei kann koma i slik verksemd, at dei kjem seg fram og tener sitt brød sjøve.

Det er ulovlegt aa setja burt fatige ved underbod.

§ 44.

19 mai.

Arbeids-tilvising.

Arbeidsføre og friske folk, som høyrer aat med fatigstyret etter hjelp fyr eit naudhøve, kann det tilvisa lønt arbeid elder visa til arbeidsheimar.

Sette bolken.**Ymse fyresegner.**

§ 45.

Skilsdom.

Twistemaal millom kommunar og millom kommunar og rikskassa um dei skyldnader, som dei i sitt ymsesidige tilhøve hev etter denne logi, skal ikkje verta avgjorde ved domstolarne.

I fall ikkje partarne vert samde um aa lata ein elder fleire skilsmenn, som dei sjølve vèl, gjera av saki, skal vedkomande styringsdepartement faa saki til avgjering.

Finn so dette, at det ikkje kann taka nokor avgjerd, fyrr det fær fleire opplysningar, kann det gaa beinveges til underretten og krevja, at han i former, kongen hev fyreskrivet, tek upp dei provi, som turvande er. Naar departementet gjeng til underretten, skal det samstundes gjeva dei tvistande partarne tidend um det.

Dei avgjerdslurne, som departementet tek og som det korteleg skal grunngjeva, skal og innehalda skilord um, korleis det skal vera med kostnaden ved etterrøknaden, um det offentlege elder dei tvistande partarne elder nokon av dei skal bera kostnaden i det heile elder fyr ein del.

Er rikskassa part i twistemaalet, og kommunen elder kommunarne fyr den skuld ikkje er viljuge til aa leggja saki under departementet, skal kommunen elder kommunarne velja kvar sin mann og departementet upptil likso mange til aa taka avgjerd um saki. Mennerne vèl millom elder utanfyr sitt eget tal ein mann, som skal hava den avgjerande røysti, um røysterne skulde staa likt (oddemann). Mennerne syter til opplysningar, grunngjev skilsdomen og tek avgjerd um kostnaden etter same skilord, som ovanfyre er gjevne.

§ 46.

Hjelp fyr fatigstyret.

Embættes-, umbods- og syslemenn og serleg daa politiet skyldar aa gjeva fatigstyret den hjelpi, det i si verksemd

19 mai. maatte turva, og det utan betaling fyr opplysningar og attestar o. s. fr., som vert gjevne, elder fyr dei gjeremaal og kunngjeringar, som elles vert greidde.

§ 47.

Serskilde fatigstell.

Fyr det offentlege fatigstellet paa Kongsberg, fyr fatigstellet paa Røros og fyr dei militære etablissementi til staten, stend dei serskilde fyresegnerne ved lag, som no er gjeldande; likevel so at tilhøvi millom desse fatigstelli og andre fatigkommunar vert avgjorde etter denne logi, og at kongen, um vedkomande kommunestyre søkjer um det, kann fastsetja, at fyresegnerne i denne logi um trygdefond skal gjelda fyr Røros koparverk og.

§ 48.

Naar logi tek til aa gjelda.

Denne logi tek til aa gjelda den fyrste januar 1901; samstundes held etternemnde loger og logfyresegner, so langt dei kjem fatigstellet ved, upp aa gjelda, aa segja paa skilord, som fylgjer av §§ 38 og 40 ovanfyre og av log um ulukke-trygding fyr arbeidarar i fabrikar m. m. fraa 23de juli 1894:

1. §§ 61—65 i bergverkslogi fraa 14de juli 1842;
2. log fraa 6te juni 1863 um fatigstellet i kjøpstaderne, so nær som sette bolken;
3. log fraa 6te juni 1863 um fatigstellet paa landet, so nær som §§ 73—77 a og §§ 78—85;
4. log fraa 12te juni 1869 um tillegg til dei fyresegnerne, som gjeld um styringi med fatig- og skulestellet ved verk og bruk;
5. log fraa 14de juni 1884 um brigde i og tillegg til log um fatigstellet;
6. log fraa 17de juni 1886 um brigde i og tillegg til loggjevningi um fatigstellet;
7. log fraa 14de juni 1890 um brigde i og tillegg til log um fatigstellet i kjøpstaderne fraa 6te juni 1863;
8. log fraa 14de juni 1890 um brigde i og tillegg til log um fatigstellet paa landet fraa 6te juni 1863;
9. log fraa 10de juli 1894 um brigde i og tillegg til logerne um fatigstellet i kjøpstaderne og paa landet fraa 6te juni 1863;
10. log fraa 27de juli 1896 um brigde i fatigloggjevningi.

Sjuande bolken.

19 mai.

Ymse yvergangsfyresegner.

§ 49.

Heimstad-høve.

Dei, som ikkje er norske riksborgarar, men som likevel etter loggjevningi til denne tid hev heimstad i norsk fatigkommune, nyt denne heimstaden og kann vinna ny heimstad etter fyresegnerne i denne logi.

Heimstad, som ein utlending hev vunnet her i riket, gjeng tapt, naar han forlæt landet og tek tilhelde i utlandet.

§ 50.

Tilhøve millom kommune og fatigsokner, som no er.

Dei fyresegnerne, som etter denne logi er gjeldande fyr fatigkommunen, gjeld og fyr dei fatigsoknerne, som no er. Desse vert staa-ande ved lag, til dess kommunestyret med samtykkje fraa kongen tek onnor avgjerd.

At eit herad no er kløyvt i fleire fatigsokner, gjer ikkje noko fraa elder til, naar det gjeld spursmaal um heimstad i tilhøve til andre kommunar elder fatigsokner; desse held seg likevel alltid til heradet.

Heradet forsyter fatige, som hev heimstad i heradet, men ikkje i nokor einskild fatigsokn i heradet.

Heile heradet og ikkje den einskilde fatigsokni, som heimstaden, naar heradet er kløyvt i fleire fatigsokner, maatte vera bunden til, ber kostnaden, som gjeng med til aa forsyta fatige sinnsjuke, naar deira tilstand krev medferd, stell elder røkt annleis enn sedvanlege fatige; likeins kostnaden med opplæringi til dauve og blinde fatige og fatige faamingar og kostnaden med sjukehus-lege fyr den tid, som ho maatte vara lenger enn fjortan dagar.

Er eit herad kløyvt i fleire fatigsokner, yvertek vedkomande deild av heradstyret dei gjeremaal, som etter denne logi høyrer heile heradstyret til (log um formannskap paa landet fraa 14de januar 1837 § 20).

 Udgiver: E. N. Bæghmann.